

Propedeutika

Mērķauditorija: Māsas, 30

Programmas īstenošanas ilgums: 4 dienas (20 stundas)

Programmas mērķis:

1. Pilnveidot zināšanas un prasmes – pacienta subjektīvā un objektīvā izmeklēšanā, iegūto rezultātu interpretācijā, akcentējot mūsdienu aktualitātes un novitātes mūžizglītības aspektā, kā arī sekmēt zināšanu kompetentu izmantošanu profesionālajā darbībā.

Programmas temati:

1. Pacienta subjektīvā izmeklēšana
 - Pacienta pašreizējās sūdzības:
 - sāpes,
 - citas sūdzības:
 - sūdzību rašanās un pastiprināšanās atkarībā no dažādiem apstākļiem,
 - intensitāte un raksturs,
 - faktori, kas mazina vai kupē sūdzības.
 - Aptauja par orgānu sistēmām:
 - elpošanas orgānu sistēma,
 - sirds – asinsvadu sistēma,
 - gremošanas orgānu sistēma,
 - nieru un urīnizvades sistēma,
 - iekšējās sekrēcijas un nervu sistēma.
 - Slimību anamnēze
 - Iekšējās veselības anamnēze
 - Dzīves anamnēze
 - Ģimenes anamnēze
2. Pacienta objektīvās izmeklēšanas pamatmetodes:
 - inspekcija,
 - perkusija,
 - palpācija,
 - auskultācija.
3. Pacienta vispārējais objektīvais stāvoklis:
 - pacienta vispārējais stāvoklis,
 - apziņa,
 - pacienta stāvoklis gultā,
 - vecuma novērtējums,
 - konstitucionālais tips,
 - sejas izteiksme,
 - ādas novērtējums,
 - redzamo gļotādu novērtējums,
 - matu novērtējums,
 - nagu novērtējums,
 - zemādas tauku kārtas novērtējums,
 - pastozitāte un tūskas,
 - perifēro limfmezglu novērtējums,
 - vairogdziedzera novērtējums,
 - muskulatūras novērtējums,

- kaulu un locītavas sistēmas novērtējums,
 - galvas apskate un novērtēšana:
 - galvaskauss,
 - acis,
 - deguns,
 - lūpas,
 - mēle,
 - zobi,
 - ausis,
 - kakls.
4. Elpošanas orgānu sistēmas izmeklēšana:
- krūšu kurvja apskate,
 - krūšu kurvja palpācija,
 - perkusija,
 - auskultācija.
5. Sirds – asinsvadu sistēmas izmeklēšana:
- sirds apvidus apskate,
 - sirds apvidus palpācija,
 - sirds robežu perkusija,
 - sirds auskultācija,
 - asinsvadu izmeklēšana,
 - arteriālā asinsspiediena noteikšana.
6. Gremošanas orgānu sistēmas izmeklēšana:
- vēdera apskate,
 - vēdera perkusija,
 - virspusējā orientējošā palpācija,
 - aknu apakšējās malas palpācija,
 - aknu apakšējās malas perkutorās robežas noteikšana,
 - žultspūšļa apvidus virspusējā un dziļā palpācija,
 - liesas palpācija,
 - vēdera auskultācija.
7. Uroģenitālās sistēmas izmeklēšana:
- nieru apvidus apskate,
 - nieru apvidus apklaudevšana,
 - nieru palpācija,
 - urīnpūšļa palpācija un perkusija,
 - nieru bļodiņas un uretru punktu palpācija.
8. Nervu sistēmas izmeklēšana:
- psihoemocionālā sfēra,
 - galvas smadzeņu nervi:
 - redze,
 - acu spraugas, acu ābolu stāvoklis orbītā, kustīgums,
 - zīlītes,
 - komeālie refleksi,
 - sejas simetriskums,
 - dzirde,
 - mēles kustības, runa, garšas sajūta, oža.

- kustību sfēra:
 - roku un kāju kustību apjoms,
 - Romberga mēģinājums,
 - gaita.
- cīpslu refleksu pārbaude,
- pataloģisko refleksu pārbaude,
- jušanas sfēra:
 - jūtīgums pa nervu gaitu,
 - virspusējā jušana,
 - dziļā jušana.
- meningeālie simptomi,
- veģetatīvā nervu sistēma.

9. Biežāk lietotajās laboratoriskās un instrumentālās izmeklēšanas metodes:

- asinis,
- urīns,
- fēces,
- krēpas,
- punktāti,
- biopsiju materiāla izmeklējumi,
- rentgenoloģiskie izmeklējumi,
- endoskopiskās izmeklēšanas metodes,
- ultrasonogrāfiskā izmeklēšana,
- orgānu vizualizācija ar radioaktīvajām vielām – statiskās un dinamiskās metodes,
- biopotenciālu reģistrācija.

Mācību metodes: Lekcijas, praktiskās nodarbības, demonstrējumi, grupu darbs, individuālais darbs.

Literatūras avoti:

1. Medicīniskās aprūpes rokasgrāmata, “Jumava”, Rīga, 2001,
2. Pokrotnieks J. “Gastrointestinālā endoskopija”, Rīga, 2000,
3. Rudzītis K. „Diagnostikas pamati un terapijas preambula”, Nacionālais apgāds, 2005.